

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Департамент „Музика“

Милко Дойчев Милков

**СЪВРЕМЕННИ ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ
В КАМЕРНОТО И СОЛОВО МУЗИЦИРАНЕ С ПИАНО**

Автореферат

на дисертационен труд

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Научен ръководител: проф. д-р Милена Шушулова-Павлова

СОФИЯ 2020

Дисертационният труд се състои от 109 страници. Изложението е оформено в увод, три глави и заключение. Направени са изводи и са изведени приноси на дисертационния труд. Приложени са списък на концертите като част от дисертационния труд, ползваните партитури, книги и сайтове, публикациите в периода на докторантурата, рецензии и анонси на концертните изяви.

СЪДЪРЖАНИЕ на дисертационния труд

УВОД

ПЪРВА ГЛАВА: ТЕОРЕТИЧНА И ТЕРМИНОЛОГИЧНА ОСНОВА

- 1.1. Какво представлява интерпретацията. Художествена интерпретация
- 1.2. Що е камерна музика. Специфични особености на камерното музициране
- 1.3. Що е изпълнителство. Основни цели и задачи пред изпълнителя
- 1.4. Предварителната подготовка
- 1.5. За репетиционния процес – камерна музика. Личен опит

ВТОРА ГЛАВА: ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ В КАМЕРНОТО И СОЛОВО ИЗПЪЛНИТЕЛСТВО

- 2.1. Изпълнителски проблеми и подходи при работата на пианиста върху Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен
- 2.2. Изпълнителски и интерпретационни проблеми пред солистите в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк

ТРЕТА ГЛАВА: КЛАСИЧЕСКИ ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ И ИНТЕРПРЕТАЦИОНЕН ПОДХОД ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ ИЛИ ЗАПИС НА ПИЕСИ ОТ ПОПУЛЯРНАТА МУЗИКА

- 3.1. Запис на различни по стил и жанр пиеси на компактдиск. Защо и как записах този диск
- 3.2. Специфика на малката музикална форма
- 3.3. Трудности при определяне на реда на пиесите, на тяхната последователност
- 3.4. Личен опит при разрешаването на този проблем
- 3.5. Какви изводи могат да се направят в заключение след създаването на този музикален продукт
- 3.6. Специфика и особености на записа на дигитално пиано в MIDI формат
- 3.7. Технологично описание на процеса на запис на пиано и синтетичен оркестър

ЗАКЛЮЧЕНИЕ. ИЗВОДИ

СПИСЪК КОНЦЕРТИ КАТО ЧАСТ ОТ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

ПУБЛИКАЦИИ

БИБЛИОГРАФИЯ

ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

ПРИЛОЖЕНИЯ

Рецензии и анонси на концертни изяви по време на дисертационния труд;

Партитури на анализирания произведения

ОБОБЩЕНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

УВОД

Свиренето на камерна музика е изключително удоволствие. Възможността да музицираш, да мислиш, да контактуваш чрез музика с някой до теб, е невероятна възможност за наслада, за удовлетворение и творческо вдъхновение. Ансамбловото музициране е тържество на висша творческа енергия. А когато това музициране съчетава в себе си и соловото изпълнение, то интерпретацията става изключително атрактивна и вълнуваща.

Тезата на дисертационния труд е подбрана в резултат на активностите ми през последните години в областта на камерната и солова музика – концерти, записи, преподаване. Реализираните концерти и успехите на различните формации (камерни и солови), с които музицирах, както и поканите за участие в най-престижните български (и небългарски) фестивали, ми дадоха основание и мотивация да направя това изследване. Актуалността на материята е достатъчно важна за всеки музикант-изпълнител и преподавател, както днес в XXI век, така и в предишни периоди от развитието на музикалното изпълнителство и методика.

Обект на внимание са проблемите от стилово и интерпретационно естество, които се явяват при работата върху произведения за камерно и соложено музициране. **Основна цел** на изследването е *създаването на модел за интерпретация на соложено музициране с пиано* като подход при изпълнение на концерти с повече от един солов инструмент. Под модел за интерпретация на соложено и камерно музициране с пиано се има предвид – **собствен интерпретационен път и процес на работа като подготовка, репетиции, разпределение на творческите дейности при реализиране на високо художествено изпълнение на камерна или солова творба и нейното апробиране на концертната сцена.**

Обект на изследване са някои емблематични камерни и едновременно с това солови творби за пиано и други солови инструменти като *Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен, Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк* и други произведения – част от плеядата известни (станали евъргрийни на класическата камерна и солова музика) малки музикални форми. Предметът на изследването е свързан, освен с конкретизирания модел, но и с процеса на работа и подготовка на една концертна камерна изява при повече от един солиращ инструмент.

Методология на изследването

В дисертационния труд е използван основно методът на активно и пряко участие в концертна дейност, както и сравнителен и аналитичен подход към определените произведения за камерен състав с повече от един солов инструмент. Особено важна част от работата е личният опит на пианиста (докторанта) като организиращ и мотивиращ елемент при работата върху едно соложено камерно произведение.

Поставените задачи за изпълнение на целта на докторската работа са:

1. Да се постави теоретична и терминологична основа за същността на интерпретацията, на изпълнителството, на художествената интерпретация, на камерната музика и специфичните особености на камерното музициране.
2. Да се отбележат основните цели и задачи пред изпълнителя в камерното музициране със няколко солиращи инструмента и каква предварителна подготовка е необходима за резултатен репетиционен и изпълнителски процес на база лични наблюдения и опит.
3. Да се намерят решения на интерпретационните изпълнителски проблеми в камерното и солово изпълнителство на пианиста на базата на основен анализ на Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен и на солистите в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк
4. Да се направи анализ на литературните (нотни, партитурни) източници, имащи отношение към соловото изпълнение с пиано в концерти при участие на повече от един солов инструмент.
5. Да се разгледат основно изпълнителските и интерпретационни трудности при записване на класически и популярни пиеси, особено в малки музикални форми.
6. Да се конкретизират специфичните технологични особености при запис на дигитално пиано в MIDI формат.
7. Да се създаде модел за интерпретация на солово музициране с пиано в концерти с участието на повече от един солов инструмент и да се апробира.
8. Да се обобщят постигнатите резултати чрез съответните изводи, както и да се направи запис на диск с класическа и популярна музика.

Организация на изследването. Етапи

Първи етап: Анализ на трудностите, проблемите и подходите за тяхното разрешаване в трите части на Концерта за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен и на частите на Концерта за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк.

Втори етап: Създаване на модел за солово музициране с пиано и неговото апробиране чрез лично солово изпълнение на пиано в концертите:

А) *Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен* – 26.03.2013 при откриването на Европейския музикален фестивал във Варна с участието на Милко Милков (пиано), Димитър Буров (цигулка), Христо Танев (виолончело) с оркестъра на Оперно-филхармонично дружество – Варна, под диригентството на Мартин Георгиев (диригент на Кралския балет на операта „Ковънт Гардън“ в Лондон, Англия).

Б) *Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк* с участието на Милко Милков – първо пиано и Ваня Пешева – второ пиано – реализиран на 15.03.2014 в залата на Държавна опера - Варна с оркестъра на Оперно-филхармонично дружество – Варна под диригентството на Амори дьо Клозел (Франция) при откриването на 11-тия международен Европейски музикален фестивал и 15-ти Великденски музикален фестивал във Варна.

Защо избрах да работя върху тази тема? Коя бе моята мотивация, кое точно предизвика интереса ми?

Основният мотив, основният „двигател”, преди всичко, бе желанието ми (тъй като моята докторска дисертация е изпълнителска – с концертна и записна дейност) да изсвирия на концерти, пред публика, някои значими, фундаментални произведения, които харесвам, които обичам и които винаги са представлявали интерес за мен и сами по себе си са предизвикателство за един пианист – изпълнител. Като например Концертът за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен, Сонатата за цигулка и пиано от Цезар Франк, Соната № 7 за пиано и цигулка от Лудвиг ван Бетовен, Клавирният квинтет във фа минор от Йоханес Брамс и Концертът за две пиана и оркестър от Франсис Пуленк.

И след като ги изсвирия, да пиша за тях – за проблемите, които среща изпълнителят по време на работата върху тези произведения и по време на концертното им изпълнение, и за предизвикателствата, пред които е изправен. А интерпретацията винаги е била моя любима тема. Защото точно тя е тази, която слага „личния печат” на един изпълнител върху изпълняваното произведение, защото именно тя разкрива толкова много за индивидуалността на изпълнителя – за неговия вътрешен свят, за таланта му, за степента на неговото инструментално майсторство, за неговото светоусещане и лично и индивидуално усещане и възприемане на музиката, за неговия характер, за неговия професионализъм, лични качества, личностно присъствие на сцената и ред други качества. За мое щастие аз имах шанса да изсвирия някои от тези произведения на наистина голяма сцена, пред голяма аудитория. Четири от концертите за докторантурата ми бяха в рамките на утвърдени и престижни Международни музикални фестивали – „Варненско лято”, „Софийски музикални седмици” и на два пъти на „Европейския музикален фестивал“ във Варна (като и двата концерта бяха откриване на фестивала).

Концертите в първите два фестивала бяха записани от Българското национално радио, а тези на „Европейския музикален фестивал“ бяха снимани от Българската национална телевизия и BNT World.

А петият ми концерт бе в Атина, пред международна аудитория (участници и гости на Международна конференция от цял свят).

Първият от концертите, включени в изпълнителската ми докторска дисертация, бе откриване на Десетото юбилейно издание на „Европейския музикален фестивал“ във Варна. На 26 март 2013 в залата и с оркестъра на Държавна опера Варна под диригентството на Мартин Георгиев (диригент на Кралския балет на „Ковънт Гардън” – Лондон) и заедно с другите двама солисти Димитър Буров (цигулка, преподавател в „Хароу скул” – Лондон) и Христо Танев (виолончело, концертмайстор на симфоничния оркестър на БНР) изпълнихме Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен.

Вторият концерт бе в рамките на Международния музикален фестивал „Софийски музикални седмици” (на 10 юни 2013, в зала 9 на НДК), където в концерт под надслов „Майстори на камерната музика” имахме съвместен рецитал с цигуларя Димитър Буров, в програмата на който бяха включени Соната за пиано и цигулка № 7 от Лудвиг ван Бетовен и Соната за цигулка и пиано от Цезар Франк (а на бис изпълнихме Интродукция и Рондо капричозо от Камий Сен-Санс).

Третият концерт бе откриване на „Европейския музикален фестивал“ във Варна и се състоя на 15 март 2014 със солисти Светлин Русев (цигулка), Милко Милков и Ваня Пешева (пиано) и оркестъра на ОФД – Варна под диригентството на Амори дьо Клозел (Франция), където с Ваня Пешева изпълнихме Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк.

На 16 юли 2014 в рамките на Международния музикален фестивал „Варненско лято“ заедно с „Камерен ансамбъл Буров и приятели“ изпълнихме едно от най-значимите произведения в камерната музика – Клавирен квинтет опус 34 във фа минор от Йоханес Брамс. Концертът се проведе в Градската художествена галерия във Варна.

На 18 май 2016 по специална покана от „The International Luxury Hotel Association“ (САЩ) изнесох концерт по повод откриването на Международна конференция, организирана от Асоциацията, който се състоя в „Athens Ledra Marriott 5-stars Hotel“ – Атина (Гърция), където представих богата и разнообразна програма включваща творби от Йохан Себастиан Бах, Лудвиг ван Бетовен, Франц Шуберт, Йоханес Брамс, Роберт Шуман, Фредерик Шопен, Енрике Гранадо, Любомир Пипков и др.

През лятото на 2016 (27 и 29 юли) в Музикалния център „Борис Христов“ записах компактдиск, съдържащ 13 пиеси за пиано от различни стилове и жанрове в музиката - Б. Марчело / Й.С.Бах, Йоханес Брамс, Фредерик Шопен, Енрике Гранадо, Енио Мориконе, Ерол Гарнър, Таро Иваширо, Утада Хикару, Yiguma, Любомир Пипков и Димитър Величков.

В текстовата част от докторската си дисертация се спирам, разглеждам и правя подробен изпълнителски и интерпретационен анализ на Концерта за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен, Концерта за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк и разглеждам предизвикателствата и проблемите пред които е изправен изпълнителят – пианист при записа на компактдиск, съдържащ много на брой и различни по стил и жанр малки пиеси (клавирни миниатюри), както и спецификата на записване на популярни класически пиеси в MIDI формат (записи, които направих в Центъра за компютърно музициране и саунд дизайн на НБУ).

ПЪРВА ГЛАВА

ТЕОРЕТИЧНА И ТЕРМИНОЛОГИЧНА ОСНОВА

В тази глава се спирам на някои основни теоретични постановки и понятия, които са пряко свързани с избраната от мен тема.

1.1. Какво представлява интерпретацията. Художествена интерпретация

Направен е опит за теоретично представяне на термина *интерпретация* и как, според моя изпълнителски опит, се постига истинна, правдива и художествено пълноценна интерпретация. Изучаването и изпълнението на музикалния текст на произведението трябва да бъдат максимално обективни, а самата интерпретация и нейното възприемане от слушателя са субективни.

Какво се получава, ако се опитаме да формулираме целия този процес – от изучаването на произведението от изпълнителя до получаването на готовия вече продукт от страна на слушателя: обективно изучаване на произведението от страна на изпълнителя – обективно/субективно пресъздаване по време на изпълнението (интерпретация) – субективно възприемане от слушателя.

1.2. Що е камерна музика. Специфични особености на камерното музициране

В италианския речник Glousbe: *камерна музика*, като форма на класическата музика, е музика композирана за малка група инструменти.

Към днешна дата общоприетото разбиране за камерна музика е формация от най-малко двама и повече изпълнители (дуо, трио, квартет, квинтет, секстет, септет, октет и т.н.)

Интересно е да се отбележи обаче, че в съвременния италиански език и в музикалната практика в Италия все по-често се налага и използва фразата „*Musica d’insieme*” (в буквален превод – „Музика заедно“), което според мен далеч по-точно и правилно отразява смисъла и същността на понятието „камерна музика” – **двама или повече души, които свирят, музицират ЗАЕДНО.**

В този контекст бих искал да формулирам и моето лично виждане за тази форма на музициране. За мен камерната музика представлява **съвместното музициране на няколко солисти.**

1.3. Що е изпълнителство. Основни цели и задачи пред изпълнителя

Тук се обръща специално внимание на това – що е изпълнителство? Основните задачи, стоящи пред изпълнителя, според мен, са две:

Да изпълни точно написания от автора текст в партитурата – ноти, паузи, динамика, фрази, агогика, шрихи, т.е. всичко, което композиторът е изписал като указания.

Да изпълни свиреното произведение със съдържание – мисли, чувства, емоции и душевни състояния, които да предаде на слушателя.

Само по този начин може да се постигне необходимият баланс между форма и съдържание, който гарантира един наистина добър резултат, а именно – пълноценна и художествено издържана интерпретация.

1.4. Предварителната подготовка

Каква трябва да бъде предварителната подготовка и как трябва да бъде проведен репетиционният процес.

Кои са основните цели, задачи и предизвикателства, поставени пред изпълнителя по принцип и днес – в едни съвременни условия.

1.5. За репетиционния процес – камерна музика. Личен опит

Споделям своите виждания от натрупания опит като музикант и педагог.

ВТОРА ГЛАВА

ИНТЕРПРЕТАЦИОННИ ПРОБЛЕМИ В КАМЕРНОТО И СОЛОВО ИЗПЪЛНИТЕЛСТВО

Във Втора глава правя подробен изпълнителски и интерпретационен анализ на клавириятата партия в Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен и на проблемите и предизвикателствата пред които е изправен пианистът – изпълнител на първо пиано в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк.

2.1. Изпълнителски проблеми и подходи при работата на пианиста върху Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен

В интерпретацията на този Концерт пред артиста има „поставена“ сериозна, задача, освен точното изпълнение на текста и авторските указания в щима и партитурата, които трябва безусловно да бъдат реализирани; освен техническите трудности в партиите на трите инструмента, които трябва да бъдат преодоленни. За да се получи пълноценна, художествена и най-вече въздействаща интерпретация има и още едно, особено важно условие. Музиката на този Концерт е наситена с особен заряд, с особена енергия. И именно това е най-важната и най-трудната задача, поставена пред артиста в интерпретацията на Тройния концерт на Лудвиг ван Бетовен – да „предаде“ енергията „заложена“ в музиката на тази симфония за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от титаничния гений на Бетовен на слушателите, да ги „зарази“, да ги окрили, да ги развълнува, да ги разтърси.

2.2. Изпълнителски и интерпретационни проблеми пред солистите в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк

Концертът за две пиана от Пуленк представлява един блестящ микс от идеи, теми и стилове: класика, романтизъм, импресионизъм, американска музика, джаз ритми и интонации, френски водевилни и кабаретни мотиви... Точно това стилово многообразие е основното предизвикателство, пред което са изправени солистите в този Концерт. Освен това за пианистите Концертът е изключително натоварващ не само технически, но и психически, и емоционално – изисква се пълна концентрация, безупречно чувство за ансамбловост и физическа и психическа издръжливост, тъй като се свири почти непрекъснато соло или с оркестъра.

ТРЕТА ГЛАВА

КЛАСИЧЕСКИ ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ И ИНТЕРПРЕТАЦИОНЕН ПОДХОД ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ ИЛИ ЗАПИС НА ПИЕСИ ОТ ПОПУЛЯРНАТА МУЗИКА

В тази глава споделям личен опит от звукозаписната дейност, която осъществих през този период, както и проблемите, които срещнах и начините за тяхното разрешаване. В края на месец юли 2016 записах компактдиск с коренно различни в стилово и жанрово отношение пиеси, а след това работих върху проект свързан със звукозапис в студио на дигитално пиано в MIDI формат. В главата са разгледани подробно следните теми:

- 3.1. Запис на различни по стил и жанр пиеси на компактдиск. Защо и как записах този диск**
- 3.2. Специфика на малката музикална форма**
- 3.3. Трудности при определяне на реда на пиесите, на тяхната последователност**
- 3.4. Личен опит при разрешаването на този проблем**
- 3.5. Какви изводи могат да се направят в заключение след създаването на този музикален продукт**
- 3.6. Специфика и особености на записа на дигитално пиано в MIDI формат**

3.7. Технологично описание на процеса на запис на пиано и синтетичен оркестър

Разликата (съпоставката) между големите клавирни музикални форми (например Сонатата на Лист в си минор, сонатите на Шуберт, Брамс, късните сонати на Бетовен) и малките клавирни миниатюри, които съм подбрал за запис на този компактдиск, е като между (ако съотнесем към литературата) романите на Толстой и Достоевски съпоставени с разказите на Чехов! В малката музикална форма, в клавирната миниатюра, в малката клавирна пиеса няма време и възможности за голямо драматургично развитие.

Изпълнителят трябва веднага „да хване” точното емоционално състояние на творбата; веднага, още от първия тон – с точния звук, израз и характер – да попадне в емоционалната атмосфера на пиесата, която да предаде на слушателя. В разглеждания диск аз съм подбрал предимно лирични пиеси, с романтично звучене, без излишна бравурност и виртуозност. Но за мен смисълът не е да се свири бързо, силно и виртуозно. **За мен главното, същественото, най-важното е да се „докосне” слушателя, да се достигне до душата му! А това се постига най-вече с подходящ красив звук, хубаво и правилно фразирание, въздействаща емоционалност, изразителност и искреност!**

ЗАКЛЮЧЕНИЕ. ИЗВОДИ

Камерната музика е заемала и заема основно място в творчеството на най-великите композитори на света и преди, и сега. Тя е специфична форма на емоционално и интерпретационно изразяване, начин да покажеш себе си като изпълнител, но и да подадеш ръка на партньора си. Камерното музициране винаги дава възможности, дава знания и израстване на свирещия. Пианото е един от основните инструменти в камерната музика, особено в соловите ансамбли при гореспоменатите и анализирани концерти.

Поставените задачи в докторската работа са изпълнени, а именно:

1. Поставена е теоретична и терминологична основа за същността на интерпретацията, на изпълнителството, на художествената интерпретация, на камерната музика и специфичните особености на камерното музициране.
2. Конкретизирани са основните цели и задачи пред изпълнителя в камерното музициране с няколко солиращи инструмента. Определени са параметрите на предварителната подготовка и вида и начина на резултатния репетиционен и изпълнителски процес на база лични наблюдения и опит.
3. Подказани са варианти и решения на интерпретационните изпълнителски проблеми в камерното и солово изпълнителство на пианиста на базата на основен анализ на Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен и на солистите в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк
4. Направен е основен анализ на литературните (нотни, партитурни) източници, имащи отношение към соловото изпълнение с пиано в концерти при участие на повече от един солов инструмент.
5. Разгледани са изпълнителските и интерпретационни трудности при записване на класически и популярни пиеси в малки музикални форми.
6. Конкретизирани са специфичните технологични особености при запис на дигитално пиано в MIDI формат.

7. На база на изпълнените задачи **е създаден модел за интерпретация** на солово музициране с пиано в концерти с участието на повече от един солов инструмент **и е апробиран**.
8. Обобщени са постигнатите резултати чрез съответните изводи и е направен **успешен запис на диск с класическа и популярна музика**.

Проведеното изследване „Съвременни интерпретационни проблеми в камерното и солово музициране с пиано“ позволи да се направят следните обобщени **изводи**:

За успешното формиране и реализация на всеки пианист основен фактор, освен талантът и работата, е и школата, която той получава от своите учители, особено от тези, които са доказали своето майсторство на световните сцени. Не случайно в хода на изследването сме се спрели подробно на обучението при известните пианисти – майстори на клавирното изкуство от България и от света. Интересен факт е, че те са представители на различни големи и утвърдени школи – Лев Наумов, Джулия и Константин Ганеви са представители на великата руска школа в клавирното изкуство; Серджо Пертикарولي и Марчело Абадо са видни представители на италианската клавирна школа, Жермен Муние – на френската. А Феликс Айо (Испания) е една от най-значимите фигури в света на камерната музика.

Прегледът на литературните източници, както и собственото ни виждане за успешното изпълнение на различни по своя формат произведения, ни дават основание да направим извода, че то (изпълнението) зависи до голяма степен от предварителната подготовка на пианиста, която включва: точно и задълбочено прочитане на нотния текст, прослушване на записи на различни изпълнители и репетиционен процес, изграден и проведен в детайли.

Създаденият **модел на интерпретация** на солово музициране на пиано като подход при изпълнение на концерти с повече от един солов инструмент доказва своя успех при изпълнението на Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен и в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк, за което свидетелства фактът, че тези концерти бяха изнесени с голям успех в рамките на утвърдени международни фестивали.

Класическата музика е елитарно изкуство, за което са подготвени неголям брой слушатели. Създаденият компактдиск (като част от тази докторска дисертация), съдържащ и съчетаващ пиеси от класическата музика, филмовата музика, поп музиката и джаза, допринася за популяризирането на малките музикални жанрове, а чрез интернет платформите този микс от различни стилове достига по-бързо и лесно до слушателя, за което свидетелстват многото прослушвания, харесвания и ласкавите отзиви в интернет пространството.

СПИСЪК КОНЦЕРТИ КАТО ЧАСТ ОТ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Първи концерт

26.03. 2013 г., Държавна опера – Варна

Концерт – откриване на 10-то юбилейно издание на Европейски музикален фестивал – Варна

Солисти:

Милко Милков (пиано)

Димитър Буров (цигулка)

Христо Танев (виолончело)

Симфоничен оркестър на Държавна опера – Варна

Диригент: Мартин Георгиев (Англия)

Програма

Мартин Георгиев – „Морска песен”

Л. ван Бетовен – Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър

П. И. Чайковски – Симфония № 6

Втори концерт

Международен музикален фестивал „Софийски музикални седмици „Майстори на камерната музика”

10 юни 2013, НДК, зала 9

Концерт – рецитал

На Димитър Буров (цигулка) и Милко Милков (пиано)

Програма:

Йохан Себастиан Бах - Чакона за соло цигулка от Партита №2 BWV 1004

Лудвиг ван Бетовен – Соната за пиано и цигулка №7 в до минор

Цезар Франк – Соната за цигулка и пиано в ла мажор

Трети концерт

15.03. 2014, Държавна опера – Варна

Концерт – откриване на 11-ти Европейски музикален фестивал – Варна „Френски импресии”

Солисти:

Светлин Русев (цигулка), Милко Милков (пиано), Ваня Пешева (пиано)

Симфоничен оркестър на Държавна опера – Варна

Диригент: Амори дьо Клозел (Франция)

Програма:

Жорж Бизе – Сюита „Арлезианката”

Ернст Шосон – Поема

Морис Равел – „Циганка”

Камий Сенс-Санс – Интродукция и Рондо Капричозо

Франсис Пуленк – Концерт за две пиана и оркестър

Четвърти концерт

16.07. 2014, Градска художествена галерия – Варна

Международен музикален фестивал „Варненско лято”

Концерт на Камерен ансамбъл „Буров и приятели”

Димитър Буров (цигулка)
Яна Бурова (цигулка)
Руми Петрова (виола)
Христо Танев (виолончело)

Милко Милков (пиано)
Даниела Димова (сопран)

Програма:

Франц Шуберт – Струнен квартет № 12 в до минор
Добринка Табакова – Струнен квартет „На пейка, под сянка”
Панчо Владигеров – Четири песни за сопран и квартет

Йоханес Брамс – Клавирен квинтет оп. 34

Пети концерт

18 май 2016, Атина, Гърция

Концерт по повод откриването на Международна конференция в ”Athens Ledra Marriot 5- stars Hotel” – Атина (Гърция), по специална покана от The International Luxury Hotel Association (USA)

В програмата: творби от Й.С.Бах, Бетовен, Шуберт, Брамс, Шуман, Шопен, Гранадос, Любомир Пипков и др.

Шеста активност

Запис на Компактдиск с произведения на Б. Марчело/ Й.С. Бах, Йоханес Брамс, Фредерик Шопен, Енрике Гранадос, Енио Мориконе, Ерол Гарнър, Таро Иваширо, Утада Хикару, Yiguma, Любомир Пипков, Димитър Величков

27 и 29 юли 2016 година

Музикален център „Борис Христов”

Запис на три популярни класически пиеси в MIDI формат

Massenet – Meditation

C. W. Gluck – Melody

A. Vivaldi – Summer

ПУБЛИКАЦИИ

във връзка с дисертационния труд

ПУБЛИКАЦИИ в научно списание:

1. **Милков**, Милко. *Изпълнителски проблеми и подходи при работата на пианиста върху концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър (Троен концерт) от Лудвиг ван Бетовен*. Участие с доклад в 8-ма Научна конференция на докторанти с международно участие (2013) и публикуван в списание „Млад научен форум за музика и танц” (2014), издание на НБУ.
2. **Милков**, Милко. *Изпълнителски и интерпретационни проблеми пред солистите в концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк*. Участие с доклад в 9-та Научна конференция на докторанти с международно

- участие (2014) и публикуван в списание „Млад научен форум за музика и танц“ (2015), издание на НБУ.
3. **Милков**, Милко. *Класически изпълнителски и интерпретационен подход при изпълнение или запис на пиеси (евъргрийни) от популярната музика*. Участие с доклад в 12-та Научна конференция на докторанти с международно участие (2017) и публикуван в списание „Млад научен форум за музика и танц“ (2018), издание на НБУ.

ПУБЛИКАЦИИ В „You Tube“

1. VIVALDI - Summer – Presto (Piano Version)
2. Taro Iwashiro – "Her Most Beautiful Smile"
3. Milkov plays Ennio Morricone – "Love Affair"
4. Johannes Brahms – Intermezzo Op.118, № 2
5. Frederic Chopin – „Raindrop” Prelude
6. Ennio Morricone – „A Mozart Reincarnated”
7. Dimitar Velitchkov – „Distance”
8. „First Love” – Utada Hikaru (Piano version)
9. V. Marcello / J.S.Bach – Adagio
10. Lara Fabian – „Broken Vow” (Piano version)
11. Erroll Garner – „Misty”
12. Enrique Granados – Añoranza
13. Yiruma – „Sometimes ... Someone”
14. Liubomir Pipkov – „Danse Paysanne”
15. Fr. Poulenc – Concerto for two Pianos and orchestra (Part 2)
16. Francis Poulenc – Concerto for Two Pianos and Orchestra / Part 3
17. Beethoven – Concerto for piano, violin, violoncello & orchestra (Triple Concerto), Parts 2 & 3

ПУБЛИКАЦИИ В „Bandcamp”

1. Johannes Brahms – Intermezzo op.118 № 2
2. V. Marcello / J. S. Bach – Adagio
3. Frederic Chopin – „Raindrop” Prelude

ПУБЛИКАЦИИ В „SoundCloud“

1. Francis Poulenc – Concerto for two pianos & orchestra / Part 2
2. Francis Poulenc – Concerto for two pianos & orchestra / Part 3
3. J. Brahms – Piano Quintet, Part 2 / D. Burov, Y. Burova, R. Petrova, Ch.Tanev, Milko Milkov (piano)
4. J. Brahms – Piano Quintet, Part 3 / D. Burov, Y. Burova, R. Petrova, H. Tanev, M. Milkov (piano)
5. Taro Iwashiro – Her Most Beautiful Smile
6. Ennio Morricone – "Love Affair" (Piano version)
7. Milkov plays Ennio Morricone – „A Mozart Reincarnated”
8. Lara Fabian & Walter Afanasieff – „Broken Vow” (Piano version)

9. Yiruma – „Sometimes ... Someone”
10. Dimiter Velitchkov – „Distance”
11. Utada Hikaru – „First Love”
12. Frederic Chopin – „Raindrop” Prelude
13. B. Marcello - J.S.Bach – Adagio
14. Liubomir Pipkov – „Danse Paysanne”
15. Vivaldi – "Summer"

ПУБЛИКАЦИИ В „TWINE”

1. Vivaldi – "Summer" (Piano Solo)
2. Gluck / Simo Lazarov – Melody
3. Massenet / Simo Lazarov – Meditation
4. C.W.Gluck – Melody (Piano solo)
5. Meditation – Massenet
6. Johannes Brahms – Intermezzo Op.118, № 2
7. Liubomir Pipkov – „Danse Paysanne”
8. B. Marcello – J.S.Bach – Adagio
9. J. Brahms – Piano Quintet, Part 3
10. Erroll Garner – „Misty”
11. Enrique Granados – „Añoranza”
12. Frederic Chopin – „Raindrop” Prelude
13. Utada Hikaru – „First Love”
14. Dimiter Velitchkov – „Distance”
15. Yiruma – „Sometimes ... Someone”
16. Lara Fabian & Walter Afanasieff – „Broken Vow” (Piano version)
17. Ennio Morricone – „A Mozart Reincarnated”
18. Milkov plays Ennio Morricone – "Love Affair"
19. Taro Iwashiro – "Her Most Beautiful Smile"

НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Създаден е модел на интерпретация на солово музициране на пиано като подход при изпълнение на концерти с повече от един солов инструмент, успешно апробиран в Концерт за пиано, цигулка, виолончело и оркестър от Лудвиг ван Бетовен (Троен концерт) и в Концерт за две пиана и оркестър в ре минор от Франсис Пуленк.
2. Подробно е описан **уникалният опит**, придобит от обучението и работата на докторанта със **световноизвестни изпълнители и педагози** като Маестро Серджо Пертикароли (Италия), Маестро Феликс Айо (Испания), проф. Лев Наумов (Русия), Маестро Марчело Абадо (Италия), проф. Жермен Муние (Франция), професорите Джулия и Константин Ганеви, проф. Боян Лечев. Авторът прави опит да предаде на следващите поколения тяхното интелектуално наследство – получените от тях съвети и препоръки.
3. Направен е **подробен професионален анализ** на специфичните проблеми при камерното музициране, който може да послужи на всички, които биха се заели да изпълняват камерна музика.
4. **Анализираните теоретични понятия** интерпретация, изпълнителство, предварителна подготовка, репетиционен процес, импровизация, агогика, които могат да послужат като отправна точка за нови изследвания и художествени интерпретации в музикалното изкуство. **Подбраните цитати** на Йозеф Хофман, Феручо Бузони, Антон Рубинщайн биха били извънредно ценни за всеки, стремящ се към върховете на пианистичното изкуство.
5. **Престижните реализирани концерти** на едни от най-утвърдените Международни музикални фестивали (четири от тях на Европейски музикален фестивал, „Софийски музикални седмици“, „Варненско лято“, като два от концертите са официално откриване на Европейския музикален фестивал – Варна; петият концерт е по специална персонална покана за откриването на Международна конференция в Атина, Гърция) **доказват сериозността на художественото и научно изследване** на докторската работа.
6. **Записан е компактдиск с пиеси от различни жанрове и стилове** в музиката – класически, филмова музика, популярна музика, джаз и съвременни композитори, което популяризира класическата музика сред по-широк кръг публика. Осъществени са записи на дигитално пиано в МИДИ формат и синтетичен оркестър.
7. В периода на докторантурата са **осъществени и публикувани 54 записа** на музикални произведения в **четири големи световни музикални платформи**: You Tube - 17, Sound Cloud (Берлин, Германия) – 15, Bandcamp (Калифорния, САЩ) – 3, Twine (Манчестър, Англия) – 19. Чрез интернет платформите записите достигат до хора от различни поколения, за което свидетелстват многобройните харесвания и коментари. Според оповестяваната статистика само в три от сайтовете за периода има **повече от 26000 прослушвания**.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Рецензии и анонси на концертни изяви по време на дисертационния труд.

Партитури на анализираните произведения.